Måndagen den 10 juni 1968

Folkmusiker som 40-årsjubilerade

Spelade och dansade av hjärtans lust gjorde man igår i Wadköping. Örebro Läns folkmusikförbund firade 40-årsjubileum. Förutom spelemän från Närke deltog musiker från Södermanland, Dalarna, Östergötland, Västergötland och Stockholm. Kulturella föreningen stod för dansen.

Professor Yngve Laurell, etnografiska institutionen, Stockholm, 86 år fick hedersutmärkelse i guld och blev hedersledamot i Örebro Läns Folkmusikförbund. På eftermiddagen samlades 130 medlemmar och gäster på restaurant Stortorget för att fira jubileet med middag.

NT-ÖD tisdagen 25 juni 1968

Midsommarfester i Kolmården

För musiken svarade Krokeks spelmanslag när Lions i Kolmården arrangerade fest vid hembygdsgården.

Det blev en varm och vacker midsommar i år. I Kolmården har man firat denna helg genom att dansa kring lövad stång på ett par platser.

Midsommaraftonen inledde Lions Club i Kolmården med att arrangera sedvanlig fest vid hembygdsgården. Som alltid var där mycket folk och lotteri och kaffeförsäljning gick fint. För musiken svarade Krokeks spelmanslag och de gick i spetsen när stången bars fram till festplatsen. Lekarna leddes av Rune Dalmo.

På midsommardagen dansade man på Serveringsberget i Krokek där Krokeks idrottsförening stod för värdskapet. Gunnar Björn ledde lekarna och Inges trio svarade för musiken. Även där var det mycket folk och god stämning.

FOLKET ● Torsdagen den 11 dec. 1969

Nya fiollåtar att spela

Spel opp i spelemänner! klingar en alltjämt meningsfull slogan. Spelman kan man vara i flera bemärkelser, men dem vi nu riktar oss emot är främst bygdernas låtspelare. Tappa aldrig taget! — för låtmusicerandet har fortfarande många beundrare och goda tillskyndare. Folkmusiken intresserar rätt ofta grammofonbolagen och nya inspelningar av visor, låtmusik och närbesläktat kommer emellanåt fram. Pianisten Jan Johanssons jazzartade förtoningar i folklorens anda, kan räknas dit. Och alltjämt påverkar folkmusiken som inspirationskälla också den avancerade tonkonsten.

Denna ingress till ett helt nytt låthäfte från Sörmland — närmare bestämt Floda — bekräftar, att ett folkligt amatörmässigt diktande i gamla vedertagna formerde i fortfarande existerar. Ett häfte låtar — nu tillgängligt i musikhandeln — har odalmannen och fiolspelaren Carl G Axelsson i Flodafors som upphovsman. Denne har i den egenskapen flitigt deltagit i Södermanlands Spelmansförbunds verksamhet, men hör väl närmast till det spelmanslag, som haft Flenmo som sin käraste samlingsplats. I förordet markerar han sorgen över att åldern har framkallat en viss oförmåga att traktera fiolen. I stället har han samlat sina bästa låtar, egenhändigt komponerade i föreliggande häfte.

Spelmannen går ensam hem

— utan nån käraste, är om man rätt lyssnar sig in i den låtens nollton, karaktäristisk för hans musa. Allmänt sett har hans musik sin charm i ofta brukat moll, rätt särartad i sina melodiska vändningar. För att nå dem mer mot djupet, bör man inte klinka igenom dem på ett piano. Spelmansfiolens klang måste man då föreställa sig i sin fantasi, för att komma i besittning av det specifika i spelmannens—diktarens inre. Det har man all anledning att göra i den ödsliga polskan Kexelmossen och i Stödda stenen o a. Den senare polskan skildrar rätt och skogskanten mellan Flodafors och Granhed. Gud nåde den som inte sätter en bastant gren under den i förbifarten. Polskan Nyckelbergsgumman är trots sin durtonart en rätt vrång och vrensk historia i sin tvåstämmighet dock ej otrivsam.

Musik

Låten Hundra fioler — en gång offentligt spelad av just så många — bär väl inte ut den uppsluppna spelmansglädjen, men är ändå en tjusig sak. Helt spontant öppnar sig en mer lustbetonad känsla i Salvangvalsen, tillkommen i samband med Flenmo likt åtskilligt annat i häftet: åtsättarens originella ådra var rolig att iaktta. Hade Axelsson i sin ungdom fått tillfälle till grundlig musikskolning, tör det hända, att han på ett högre konstplan tillfört oss en särpräglad musik. Sättningarna i 2—3 stämmor i häftet kan troligen öka allmänintresset för hans låtmusik, och man vill gärna hoppas att den blir uppmärksammad och vinner god spridning. Det förtjänar den.

John Norrman

Carl G Axelsson i Flodafors.